

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Δ/ΚΟΥ- ΟΙΚ/ΚΟΥ Ν. ΧΑΝΙΩΝ
Ταχ. Δ/ση: Θεραπευτηρίου 27 Μελισσόκηποι
Ταχ. Κώδ. : 73200 Σούδα
Πληροφορίες : Τσιβουράκης Ιωάννης
ΦΑΞ : 28210 23830
Τηλέφωνο : 28210 23831

ΧΑΝΙΑ: 15-11-2019
ΑΡ. ΠΡΩΤ: 1174

ΘΕΜΑ : Έλεγχος νομιμότητας της υπ' αρ. 112/2019 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΔΙΣΑ Α.Ε (ΟΤΑ) Χανίων.

Α Π Ο Φ Α Σ Η
Η ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 100, 214, 225, 226 του Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης- Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις του Ν. 4555/2018 Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι» και ισχύουν.
2. Τις διατάξεις των άρθρων 225-247 του Ν. 4555/18 (αρ. 225-247) «Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟ.Δ.Σ.Α.) της χώρας».
3. Τη με αρ. 1391/18-06-2019 διαπιστωτική πράξη της Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης η οποία δημοσιεύτηκε στο με αρ. 2506/Β/25-06-19 ΦΕΚ (6Γ3ΖΟΡ1Θ-ΕΑ3) περί σύστασης του ΦΟ.Δ.Σ.Α. με την επωνυμία «ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Ο.Τ.Α)», με διακριτικό τίτλο «ΔΕΔΙΣΑ Α.Ε (Ο.Τ.Α)» και αριθμό Γ.Ε.Μ.Η 73524558000, ως ΦΟ.Δ.Σ.Α του Ν. 4555/18.
4. Τις διατάξεις των Ν. 2190/20 "Περί ανωνύμων εταιρειών» και Ν. 4548/18 (ΦΕΚ 104 Α/13-06-2018) «Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών», όπως ισχύουν.
5. Τις διατάξεις του αρ. 28 & 28Α του Ν. 4325/15 (ΦΕΚ 47Α/2015) «Εκδημοκρατισμός της Διοίκησης - Καταπολέμηση Γραφειοκρατίας και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Αποκατάσταση αδικιών και άλλες διατάξεις», όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 24 του Ν. 4368/16 (ΦΕΚ 21Α/2016).

6. Τις διατάξεις του άρθρου 23 του Π.Δ 136/2010 «Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.
7. Την αριθμ. 11/7666/7-2-2007 εγκύκλιο του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α περί «Εποπτείας των πράξεων των συλλογικών και μονομελών οργάνων των πρωτοβαθμίων ΟΤΑ».
8. Η υπ' αρ. 14026/15-05-2017 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών (ΦΕΚ250/τ.Υ.Ο.Δ.Δ/26-05-2017), περί διορισμού της Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.
9. Τις διατάξεις του Ν. 2859/00 (ΦΕΚ Α' 248) «Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας».
10. Την αριθ. 8165/30-06-2017 (ΦΕΚ 2247/Β/30-06-2017) απόφαση της Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης περί παροχής εξουσιοδότησης υπογραφής «Με εντολή Συντονιστή» αποφάσεων, εγγράφων και άλλων πράξεων, στους Προϊστάμενους των οργανικών μονάδων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης», όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. πρωτ. οικ. 682/17-01-2019 απόφασή της (ΦΕΚ 288Β/07-02-19) όμοια.
11. Το με αρ. πρωτ. 2233/28-08-2019 έγγραφο της ΔΕΔΙΣΑ Α.Ε (ΟΤΑ) Χανίων με το οποίο διαβιβάστηκε στην υπηρεσία μας για έλεγχο νομιμότητας η με αρ. 112/2019 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, και έλαβε αρ. πρωτ. 980/29-08-2019.
12. Το με αρ. πρωτ. 980/30-09-2019 έγγραφό μας προς την ΔΕΔΙΣΑ Α.Ε (ΟΤΑ) Χανίων περί αναζήτησης συμπληρωματικών εγγράφων, τα οποία μας διαβιβάστηκαν με το αρ. πρωτ. 2747/15-10-2019 έγγραφό τους και έλαβε αρ. πρωτ. 1174/16-10-2019.

Αφού σκεφθήκαμε

- Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 1 και 3 του αρ. 225 και της παρ. 1 του αρ. 238 του Ν.3852/2010 όπως αντικαταστάθηκαν με τα αρ. 116 και 131 του Ν. 4555/18 αντίστοιχα, οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων των δήμων και των περιφερειών, καθώς και των Ν.Π.Δ.Δ. αυτών οι οποίες αφορούν μεταξύ άλλων και τη σύναψη προγραμματικών συμβάσεων (με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 100 του Ν. 3852/10 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει), αποστέλλονται υποχρεωτικά για έλεγχο νομιμότητας στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α, ο δε Επόπτης Ο.Τ.Α. ελέγχει τη νομιμότητα της απόφασης μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την περιέλευσή της στην ΑΥΕ Ο.Τ.Α. και εκδίδει υποχρεωτικά ειδική πράξη. Η μη έκδοση της ειδικής πράξης του προηγούμενου εδαφίου συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα του Επόπτη Ο.Τ.Α. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι η απόφαση είναι παράνομη τότε αυτή ακυρώνεται. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της ΑΥΕ Ο.Τ.Α. ο έλεγχος νομιμότητας των πράξεων, κατά τα άρθρα 225 έως 227 του Ν. 3852/2010

όπως ισχύουν, ασκείται από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τις Ειδικές Επιτροπές του άρθρου 152 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114), οι οποίες βρίσκονται στις έδρες των περιφερειών που ανήκουν στην ανωτέρω Αποκεντρωμένη Διοίκηση, καθώς και τις Επιτροπές Ελέγχου των Πράξεων του άρθρου 68 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (π.δ. 30/1996, Α' 21), που βρίσκονται στην έδρα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Ειδικότερα, στην παράγραφο 2.2 της υπ' αριθμ. 11/7666/7-2-2007 εγκυκλίου του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. περί «Εποπτείας των πράξεων των συλλογικών και μονομελών οργάνων των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ» ορίζεται, σε περίπτωση που λείπουν κάποια από τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για τον έλεγχο νομιμότητας της απόφασης και ζητηθεί η αποστολή ή συμπλήρωσή τους, η αποκλειστική προθεσμία ελέγχου άρχεται από την περιέλευσή τους, εφόσον έκτοτε είναι δυνατόν να διαμορφωθεί ολοκληρωμένη κρίση για τη νομιμότητα ή μη της πράξης (ΣτΕ 1530/2006, 2482/2001). Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 240 του Ν. 4555/18 όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του αρ. 35 του Ν. 4599 (ΦΕΚ-40 Α/4-3-19), για τις αποφάσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 225 του Ν. 3852/2010 (Α'87), οι οποίες λαμβάνονται από τα μονομελή και συλλογικά όργανα διοίκησης των ΦΟΔΣΑ, ανεξαρτήτως νομικής μορφής, ασκείται υποχρεωτικός έλεγχος νομιμότητας του άρθρου 225 του Ν. 3852/2010, με εξαίρεση όσες αποφάσεις ελέγχονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 (Α'144) και του Ν. 4548/2018 (Α'104).

- Επειδή εμπρόθεσμα ασκείται ο έλεγχος νομιμότητας της υπ. αρ. 112/2019 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΔΙΣΑ Α.Ε (ΟΤΑ) Χανίων, δεδομένου ότι η ελεγχόμενη πράξη περιήλθε στην υπηρεσία μας στις 29-08-2019, έλαβε αριθμό πρωτ. 980, και εν συνεχεία ζητήθηκαν πρόσθετα στοιχεία με το υπ' αρ. πρωτ. 980/30-09-2019 έγγραφο της υπηρεσίας μας προς της ΔΕΔΙΣΑ Α.Ε (ΟΤΑ) Χανίων τα οποία απεστάλησαν στις 16-10-2019 με έγγραφο που περιήλθε στην υπηρεσία μας και έλαβε αρ. πρωτ. 1174.
- Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 100 §1α του Ν. 3852/10 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ορίζεται ότι « Για τη μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης μιας περιοχής, καθώς και για την παροχή υπηρεσιών και την υλοποίηση προμηθειών κάθε είδους, οι δήμοι, οι περιφέρειες, οι σύνδεσμοι δήμων, τα δίκτυα δήμων και περιφερειών του άρθρου 101, οι περιφερειακές ενώσεις δήμων, η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας και η Ένωση Περιφερειών, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου τα οποία συνιστούν ή στα οποία συμμετέχουν οι προαναφερόμενοι φορείς, καθώς και Ν.Π.Ι.Δ. στα οποία συμμετέχουν ή συνιστούν η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας και η Ένωση Περιφερειών, οι δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης, η Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Ε.Δ.Ε.Υ.Α.), οι επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. που ανήκουν στο δημόσιο τομέα σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 όπως ισχύει,

τα δημοτικά και περιφερειακά ιδρύματα, καθώς και κοινωφελή ιδρύματα και κληροδοτήματα και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, στα οποία περιλαμβάνονται και τα τεχνολογικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με το Δημόσιο ή με την Εγνατία Οδό Α.Ε. ή με τη Μ.Ο.Δ. Α.Ε. ή με την Ε.Τ.Α.Δ. ή με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή μεταξύ τους ή και με νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή με τους φορείς των παραγράφων 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 12 του ν. 4412/2016 (Α' 147), μεμονωμένα ή από κοινού...», και στην §2α ότι «Στις προγραμματικές συμβάσεις απαραίτητα ορίζονται το αντικείμενο της σύμβασης, ο σκοπός, το περιεχόμενο των μελετών, των έργων, των προγραμμάτων, των προμηθειών ή των υπηρεσιών, ο προϋπολογισμός τους, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων, το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της σύμβασης, οι πόροι από τους οποίους θα καλυφθούν οι αναλαμβανόμενες οικονομικές υποχρεώσεις και η διάρκεια της σύμβασης, καθώς και ο τρόπος κάλυψης των αναγκών για την εκπλήρωση της προγραμματικής σύμβασης λειτουργικών εξόδων, καθώς και οι λεπτομέρειες καταβολής τους. Για την εκπλήρωση του σκοπού της προγραμματικής σύμβασης, ο κάθε συμβαλλόμενος αναλαμβάνει συγκεκριμένο αντικείμενο με συγκεκριμένες υποχρεώσεις. Το Όργανο παρακολούθησης της εφαρμογής της προγραμματικής σύμβασης πρέπει απαραίτητα να ορίζεται στις προγραμματικές συμβάσεις, καθώς και οι αρμοδιότητές του και οι ρήτρες σε βάρος του συμβαλλομένου που παραβαίνει τους όρους της προγραμματικής σύμβασης».

- Επειδή σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 246 του Ν. 4555/18 «Το άρθρο 100 του ν. 3852/2010 εφαρμόζεται στους ΦΟΔΣΑ του παρόντος, ανεξαρτήτως της νομικής τους μορφής. Αν αντικείμενο της προγραμματικής σύμβασης είναι οι αρμοδιότητες του άρθρου 228 του παρόντος, αντισυμβαλλόμενος του ΦΟΔΣΑ μπορεί να είναι μόνο δήμος - μέλος του ή η περιφέρεια στην οποία ανήκει».
- Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2859/2000 ορίζεται στο άρθρο 1 ότι: «Επιβάλλεται φόρος κύκλου εργασιών με την ονομασία "φόρος προστιθέμενης αξίας" σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Ο φόρος αυτός επιρρίπτεται από τον κατά νόμο υπόχρεο σε βάρος του αντισυμβαλλομένου», και στο άρθρο 2 § α ότι αντικείμενο του φόρου είναι: «η παράδοση αγαθών και η παροχή υπηρεσιών, εφόσον πραγματοποιούνται από επαχθή αιτία στο εσωτερικό της χώρας από υποκείμενο στο φόρο που ενεργεί με αυτή την ιδιότητα...».
- Στην προκειμένη περίπτωση με την υπ' αρ. 112/2019 απόφαση Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΔΙΣΑ Α.Ε (ΟΤΑ) Χανίων, αποφασίζεται η έγκριση σύναψης προγραμματικής σύμβασης μεταξύ ΔΕΔΙΣΑ Α.Ε. (Ο.Τ.Α.) και Δήμου Χανίων για την ενίσχυση του μηχανισμού καθαριότητας του Δήμου Χανίων για το δίμηνο Οκτώβριος – Νοέμβριος 2019, εντός της οποίας στα άρθρα 6 και 7 ορίζεται ο προϋπολογισμός της, ύψους 588.246,05€ συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ 24%. Κατά την εξέταση

των στοιχείων του φακέλου, προκύπτει ότι ενώ η εν λόγω προγραμματική σύμβαση συνάπτεται μεταξύ δύο μοναδικών και κυρίως συμβαλλόμενων νομικών προσώπων, και είναι γνήσια. Η επιβάρυνση του ποσού του προϋπολογισμού της σύμβασης με Φ.Π.Α. επιβάλλεται στις δημόσιες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, όχι όμως και στις γνήσιες προγραμματικές συμβάσεις. Στην «προγραμματική» σύμβαση τα συμβαλλόμενα μέρη στοχεύουν στην επίτευξη κοινού σκοπού και δεν υπόκεινται σε καθεστώς Φ.Π.Α, ενώ στην αμφοτεροβαρή δημόσια σύμβαση εξ επαχθούς αιτίας που συνάπτεται μεταξύ ενός αναδόχου και μίας αναθέτουσας αρχής για τη παροχή υπηρεσίας επιβάλλεται Φ.Π.Α. (βλ. Πράξεις VII Τμ. 29/2015, Κλιμ. Προλ. Ελ. Διαπ. VII Τμ. 305/2015, Κλιμ. VII Τμ. 12/2016, Κλιμ. VII Τμ. 11/2017, Κλιμ. VII Τμ. 2/2017, VII Τμ. 350/2015 και 29/2015, VI Τμ. 408/2017). Συνεπώς, στην κρινόμενη προγραμματική σύμβαση έχει επιβληθεί Φ.Π.Α, θεωρούμενης ότι πραγματοποιείται από επαχθή αιτία, κατά παράβαση του αρ. 2§α του Ν. 2859/2000. Τέλος, να σημειωθεί ότι και αντίστοιχες προγραμματικές συμβάσεις των τελευταίων ετών (2017-2018-2019) μεταξύ Δήμων Ν. Χανίων και «ΔΕΔΙΣΑ Α.Ε. (Ο.Τ.Α.)» εγκρίθηκαν και εκτελέστηκαν χωρίς Φ.Π.Α. (βλ. αποφάσεις Α.Δ.Κ. 1479/4-10-17, 1412/1-10-18, 763/4-6-18, 808+732/5-7-19, 851/19-7-19, επιπρόσθετα βλ. και Πράξεις Ζ' Κλιμακίου Ελεγκτικού Συνεδρίου 66/2017, 235/2017 και 310/2018).

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε

Ακυρώνουμε ως μη νόμιμη την υπ' αριθμ. 112/2019 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΔΙΣΑ ΑΕ (ΟΤΑ) Χανίων με θέμα «Έγκριση σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης για την ενίσχυση του μηχανισμού καθαριότητας του Δήμου Χανίων για τους μήνες Οκτώβριο – Νοέμβριο 2019», για τους λόγους που αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσης.

Κατά της παρούσας απόφασης δύναται να προσφύγει ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής του άρθρου 152 του Ν.3463/2006 οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την έκδοση της ή την κοινοποίηση της ή αφότου έλαβε γνώση αυτής.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

ΔΕΔΙΣΑ Α.Ε (ΟΤΑ)

(με απόδειξη παραλαβής)

**Μ.Ε.Σ.Α.Δ.Κ.
Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ**

ΒΡΟΥΒΑΚΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ